

نحوه رسیدگی به
دعا و خانواده

تفصیلی
بنت
حضرت فاطمه زکریا

مشتمل بر:

کلیات، آیین دادرسی، نمونه دادخواست و آرای قضایی

غلامعلی مهری

کارشناس ارشد حقوق خصوصی

و

مشاور حقوقی خانواده

سروشناسه	: مهری، غلامعلی ۱۳۴۷
عنوان و نام پدیدآور	: نحوه رسیدگی به دعاوی خانواده نفقة، حضانت و فرزندخواندگی (جلد دوم)
مشخصات نشر	: تهران - کتاب آوا - ۱۴۰۲
مشخصات ظاهري	: ۱۳۶
شابک	: ۹۷۹-۸-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸ جلد دوم
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: حقوق خانواده -- ایران -- دعاوی
موضوع	: حقوق خانواده -- ایران -- Cases
موضوع	: اقامه دعوا -- ایران -- Iran Actions and defenses
موضوع	: ۵۴۰.KMH
رده بندي کنگره	: ۵۵۰.۱۵۰.۲۶۳۴۶
رده بندي دیوبی	: ۶۰۰.۹۱۹۱
شماره کتابشناسی ملی	: فیبا

نحوه رسیدگی به دعاوی خانواده

نفقة، حضانت و فرزندخواندگی (جلد دوم)

مؤلف:	غلامعلی مهری
ناشر:	کتاب آوا
نوبت چاپ:	اول - ۱۴۰۲
شمارگان:	۲۰۰ سخنه
قیمت:	۱۳۰.۰۰۰ تومان
شابک جلد دوم:	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۷۷۹-۸
شابک دوره:	۹۷۸-۶۰۰-۳۴۶-۷۸۰-۰

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴

شماره های تماس: ۶۶۹۷۴۶۱۳۰ | ۶۶۹۷۴۶۱۵۸ | دورنگار:

www.avabook.com avabook.kazemi@yahoo.com

فروشگاه کتاب آوا: آسلام شهر، خیابان صیاد شیرازی (خیابان دانشگاه) جنب فرماداری

تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

هرگونه تکثیو این اثر از طریق ارسال یا بارگذاری فایل الکترونیکی، یا چاپ و نشر
کاغذی آن بدون مجوز ناشر، به هر شکل، اعم از فایل، سی دی، افسست،
رسوگراف فتوکپی، زیراکس یا وسایل مشابه، به صورت متن کامل یا صفحاتی از
آن، تحت هر نام اعم از کتاب، راهنمای، جزوه، یا وسیله کمک آموزشی، در فضای
واقعی یا مجازی، و همچنین توزیع، فروش، عرضه یا ارسال از رسانه های مجاز
ناشر تولید شده، موجب بیکرد قانونی است.

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۲	فصل اول: نفقه و نیازهای ویژه زنان
۱۳	بخش اول: مفهوم نفقه، اسباب و انواع آن
۱۴	مبحث اول : مفهوم نفقه
۱۵	گفتار اول: نفقه در لغت
۱۶	گفتار دوم: نفقه در فقه
۱۷	گفتار سوم: نفقه در قانون
۱۸	گفتار چهارم: نفقه در علم حقوق
۱۹	مبحث دوم: اسباب نفقه
۲۰	گفتار اول: زوجیت
۲۱	گفتار دوم: قربات
۲۲	گفتار سوم: ملکیت
۲۳	مبحث سوم: انواع نفقه
۲۴	گفتار اول: نفقه لنفسه
۲۵	گفتار دوم: نفقه لنفره
۲۶	بخش دوم: مفهوم افراد واجب الت النفه و شناسایی آنها
۲۷	مبحث اول : مفهوم افراد واجب الت النفه
۲۸	مبحث دوم: شناسایی افراد واجب الت النفه
۲۹	گفتار اول: زوجه
۳۰	گفتار دوم: کودکان
۳۱	گفتار سوم: اقارب
۳۲	بخش سوم: فلسفه وجودی نفقه و نیازهای ویژه زنان
۳۳	مبحث اول: چرایی اجتماعی
۳۴	مبحث دوم: چرایی روانشناختی
۳۵	مبحث سوم: چرایی اقتصادی
۳۶	بخش چهارم: بررسی قلمرو نفقه
۳۷	مبحث اول: قلمرو و انتزاع نفقه در فقه امامیه

۲۸	مبحث دوم: قلمرو و اندازه نفقة در حقوق مدنی
۲۹	بخش پنجم: ماهیت نفقة و نیازهای ویژه زنان
۳۰	مبحث اول: مالکیت
۳۱	مبحث دوم: اذن در اتفاق
۳۲	بخش ششم: نیازهای ویژه جهت نفقة زنان
۳۳	مبحث اول: نیازهای سنتی و رایج
۳۴	مبحث دوم: نیازهای مدرن و ویژه
۳۵	گفتار اول: هزینه‌های درمان و معالجه
۳۶	بند اول: نظریات مخالفان
۳۷	گفتار دوم: هزینه‌های زایمان
۳۸	گفتار سوم: عمل زیبائی
۴۰	بخش هفتم: ضمانت اجرای حقوقی نفقة زوجه و نحوه اقامه دعوای نفقة
۴۱	مبحث اول: ضمانت اجرای حقوقی نفقة زوجه
۴۲	گفتار اول: زوجه‌ی دائم
۴۳	بند اول: قانون مدنی
۴۴	بند دوم: در قوانین حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ و ۱۳۵۴
۴۵	گفتار دوم: زوجه‌ی موقت
۴۶	بند اول: الزام به پرداخت
۴۷	بند دوم: اجرای شرط اتفاق با استفاده از ماده ۱۲۰۵
۴۸	بند سوم: الزام به بدل مدت
۴۹	مبحث دوم: نحوه اقامه دعوای نفقة
۵۰	گفتار اول: مدارک لازم
۵۱	گفتار دوم: نحوه تنظیم دادخواست
۵۲	فصل دوم: حضانت
۵۳	بخش اول: مفهوم حضانت و ماهیت آن
۵۴	مبحث اول: مفهوم حضانت
۵۵	گفتار اول: مفهوم لغوی
۵۶	گفتار دوم: مفهوم اصطلاحی
۵۷	مبحث دوم: ماهیت حضانت

۷۳	بخش دوم: حق تقدیم حضانت والدین و اسقاط آن
۷۴	مبحث اول: حق تقدیم حضانت میان والدین
۷۵	مبحث دوم: اسقاط حق حضانت از سوی والدین
۷۵	بخش سوم: توافق زوجین پیرامون واگذاری حق حضانت اطفال و ماهیت آن
۷۶	مبحث اول: وضعیت حقوقی توافق زوجین پیرامون حضانت اطفال
۷۸	مبحث دوم: ماهیت توافق راجع به حضانت
۸۱	بخش چهارم: شرایط و موانع اجرای حق حضانت
۸۲	مبحث اول: شرایط اجرای حضانت
۸۲	گفتار اول: حریت
۸۲	گفتار دوم: عقل
۸۳	گفتار سوم: اسلام
۸۳	گفتار چهارم: مقیم بودن
۸۴	گفتار پنجم: شایستگی اخلاقی
۸۴	گفتار ششم: سلامت جسمانی
۸۵	مبحث دوم: موانع اجرای حضانت
۸۵	گفتار اول : جنون
۸۵	گفتار دوم: ازدواج زوجه
۸۶	گفتار سوم : انحطاط اخلاقی و ناتوانی در نگاهداری طفل
۸۷	گفتار چهارم : ابتلا به بیماری های خطرناک
۸۷	بند یکم : بیماری روانی
۸۸	بند دوم : بیماری مسری
۸۹	گفتار پنجم : کفر
۸۹	گفتار ششم : موارد نیازمند ارزیابی دادگاه
۹۰	بخش پنجم: نحوه اقامه‌ی دعوای حضانت و آرای قضایی پیرامون آن
۹۰	مبحث اول: نحوه اقامه‌ی دعوای حضانت
۹۱	گفتار اول: آین رسیدگی به دعوای حضانت
۹۱	بند اول: دادگاه صالح برای رسیدگی به حضانت
۹۲	بند دوم: مدارک لازم برای رسیدگی به حضانت
۹۴	گفتار دوم: نمونه دادخواست دعوای حضانت
۹۶	مبحث دوم: رویه قضایی راجع به حضانت

یکی از شاخه‌های مهم و تاثیرگذار در عالم حقوق، شاخه‌ای است که از مسایل خانواده و حقوق مرتبط با آن بحث و گفتگو به عمل می‌آورد. این شاخه دارای تنوع زیادی بوده و انواع مختلفی از حقوق افراد خانواده اعم از زوجین و فرزندان را تحت پوشش قرار می‌دهد. در اهمیت نهاد خانواده باید بیان نمود که آنچه در یک جامعه سنتگی بنای شخصیت افراد را می‌سازد بلاشک نهاد خانواده می‌باشد که نقشی سازنده در اعتلای هر جامعه‌ای هسته‌ای با آرمانهای اعتقادی و فرهنگی آن جامعه دارد. در واقع خانواده مهمترین نهاد اجتماعی و هسته‌ی تشکیل دهنده اجتماع محسوب می‌شود. اهمیت خانواده و حفظ بنیان آن بر کسی پوشیده نمی‌باشد. بنای شکل گیری هویت و شخصیت افراد و رشد و تعالی آنان در خانواده گذاشته می‌شود و تاثیرگذاری هیچ یک از نهادهای دیگر اجتماع نمی‌تواند نقش اساسی و تعیین کننده خانواده بر دیدگاهها و جهت گیریهای زندگی افراد را انکار نماید. ویژگی خاص خانواده بدان جهت است که نهادی فراتر از یک سازمان حقوقی و پایه ریزی شده بر اساس عواطف و ارزش‌های اخلاقی می‌باشد از این رو نقش و نفوذ هنجارهای اخلاقی در خانواده بسیار چشمگیرتر از قواعد خشک و انعطاف پذیر حقوقی می‌باشد.

لازم به ذکر است حقوق خانواده، شرایط تشکیل خانواده و انحلال آن، روابط زوجین باهم و روابط آنها با فرزندان را مورد بحث قرار می‌دهد و ضمانتهای اجرایی برای حقوق و تکالیف زن و شوهر و فرزندان تعیین می‌کند. بنابراین نقش قواعد حقوقی را در تنظیم روابط خانوادگی نمی‌توان نادیده انگاشت. همچنین در دین اسلام نیز حقوق و تکالیف متقابلي برای یکايند افراد بشر در تمام حیطه‌های زندگی وضع گردیده و در بعد حقوق خانواده و تعامل همسری نیز دین اسلام شان و جایگاه ویژه‌ای برای نهاد خانواده قائل شده و اهمیت خانواده و حفظ بنیان آن از نظر اسلام بر کسی پوشیده نمی‌باشد. از سوی دیگر شارع مقدس بر امر نکاح صحیح، آثار و حقوقی برای زوجین وضع نموده و دستوراتی صادر فرموده و در هر موردی که حقی

برای کسی قائل شده، ناچار تکلیفی برای دیگران ایجاد نموده است از این روی حقوقی خاص زوج، حقوقی مخصوص زوجه و حقوقی هم مشترک بین هر دو قرار داده که به تبع آن تکالیف و وظایفی را متوجه هر یک می‌نماید. نص صریح قرآن کریم است که در آیه ۲۸۸ سوره بقره می‌گوید: "الهُمَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ" یعنی حقوقی برای زنان بر مردان است مثل آنچه برای مردان بر عهده زنان از تکالیف می‌باشد.

از سوی دیگر امروزه، یکی از علل مهم فروپاشی خانواده‌ها بی اطلاعی از وظایف و حقوق متقابل زوجین و سستی در ادای آن‌هاست. از این رو، تقویت نهاد مقدس خانواده، جز با شناخت و ادای حقوق و تکالیف اعضای آن محقق نخواهد شد. حقوق موجود در روابط خانوادگی شامل دو دسته‌ی حقوق مالی و حقوق غیرمالی است که چنانچه زوجین در روابط خانوادگی خود آن‌ها را نادیده انگارند یا نسبت به ادای آنها سستی ورزند عواقب ناگواری در وهله‌ی اول برای بنیان خانواده و در وهله‌ی دوم برای جامعه در پی دارد که منجر به بروز اختلافات خانوادگی و اقامه‌ی دعاوی متعدد و متنوع خانوادگی در دادگاهها و نتیجتاً افزایش روند صعودی ارجاع پرونده به دادگستری و درگیر شدن سیستم قضائی با این قبيل دعاوی خانوادگی که از تنوع بسیاری برخوردارند، می‌گردد و هزینه‌های مادی و معنوی گرافی را به خانواده و اجتماع تحمیل می‌نماید. با این حال چه بخواهیم و چه نخواهیم افراد خانواده علاوه بر آنکه نیاز دارند به حقوق خود در قبال یکدیگر در چارچوب زندگی خانوادگی و زنشیوی آگاه گردند همچنین باید به شیوه و نحوه اقامه‌ی دعاوی خانوادگی نیز تا حد ممکن آشنایی پیدا نمایند تا در موارد لزوم بهتر بتوانند در صدد احقاق حقوق قانونی خود برآیند.

با این توضیحات جا دارد اشاره شود که در این کتاب که در ادامه‌ی جلد اول با عنوان «نحوه اقامه دعاوی خانوادگی در مراجع قضایی» نگاشته شده تمامی تلاش ما بر این بوده است تا نگاهی جدید و در خور به نحوه اقامه دعاوی خانوادگی داشته باشیم و مواردی مهم و کاربردی را که در جلد پیشین به آن نپرداخته بودیم مورد بررسی قرار دهیم.